

Klar, parat – tryk start

Pernille Gudbjerg

Projektleder og
udviklingssundhedsplejerske

Sønderborg

Danmark

En tværfaglig, proaktiv, helhedsorienteret pakkeindsats til
sårbare gravide og deres partnere

Klar, parat – Tryk start

Klar, parat – Tryg start

Kort fortalt:

- Et udvidet tilbud i graviditeten og 8 uger efter fødslen
- Gravide der tilhører svangreomsorgens niveau 3
- Individuelle tilbud - Gruppeforløb
- Januar 2015 – September 2017: 121 gravide

Baggrund for projektet

- Satspuljemidler (riktade statsbidrag) fra Sundhedsstyrelsen
- Styrke og forbedre svangre- og barselsomsorgen (mødrahälso- och förlossningsvården) for sårbare gravide
- 10 kommuner medvirker

Målbeskrivelser

Sundhedsfagligt

Sikre barnets fysiske trivsel og mentale sundhed ved at:

- Øge sårbare gravide og deres partners viden om:
  - spædbørn
  - sundhedsvaner og livsstil
- Styrke sårbare gravide og deres partners:
  - relationelle tilknytning til barnet
  - mestringsevne (copingförmåga) og handlekompetence i relation til forældrerollen
- Målgruppen deltager i andre af kommunens ordinære tilbud

Organisatorisk

- Præcisering af svangreomsorgens niveau 3
- Udvikling af det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde
- Udvikling af en pakkeindsats

Fokusområder

Fokusområde 1

1 - Etablering af samarbejde

Et tværfagligt samarbejde mellem:

- Sundhedsplejen, Sønderborg Kommune
- Børn- og Familieafdelingen, Sønderborg Kommune
- Almen praksis
- Jordemødrene, Sygehus Sønderjylland
- Kvinde- og Krisecenter, Sønderborg
- Frivillige organisationer

Med etablering af:

- fælles fysiske rammer (Forældrehuset)
- fælles sprog

Fokusområde 2

2 - Inddragelse af
Kvinde- og
Krisecenter og
frivillige
foreninger

- Mødrehjælpen
- Frelsens Hær
- Frivillige jordemødre:
  - Bevægelse i vand og afspænding
(vattengymnastik och avspänningsövningar)

Fokusområde 3

3 - Udvikling af en
proaktiv
helhedsorienteret
pakkeindsats

Fokus på at forebygge ulighed i sundhed med:

- et udvidet tilbud i graviditeten og 8 uger efter fødslen
- borgerinddragelse og innovation i udvikling af pakkeindsatsen
- skabe en rød tråd gennem graviditeten
- udvikling af individuelle- og gruppeforløb i graviditeten og 8 uger efter fødslen

Fokusområde 4

4 - Gruppeforløb

Tilrettelæggelse af gruppeforløb i pakkeindsatsen, der er baseret på en kombination mellem oplæg og praksisorienteret undervisning i:

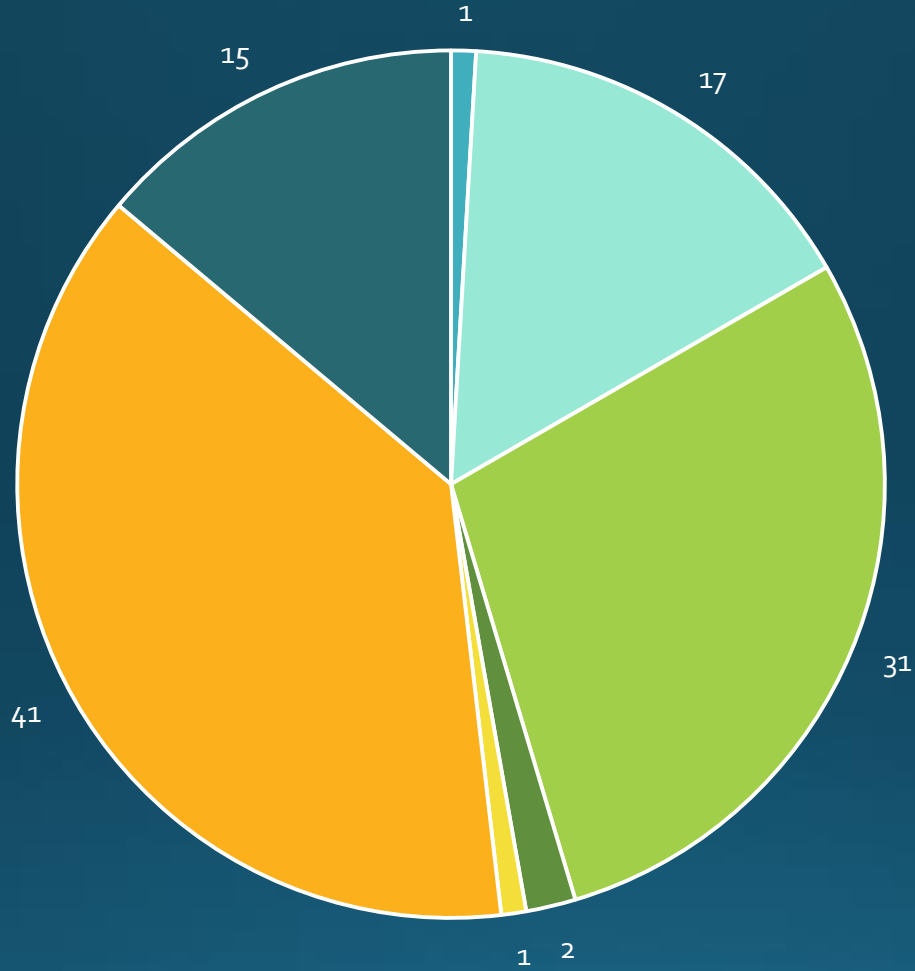
- viden om spædbarnet
- viden om sundhed, vaner og livsstil
- opbyggelse og fastholde af en struktureret hverdag
- viden om parforhold, familiedynamik og forældrerolle
- styrkelse af den gravides egenomsorg og omsorgsevne i forhold til barnet
- deltagelse i fysisk aktivitet – mærke sig selv i relation til tilknytningen til barnet

Målgruppen

Gravide, der tilhører svangreomsorgens niveau 3

- Et udvidet tilbud til gravide
- Involverer et tværfagligt samarbejde med andre faggrupper i sundhedssektoren og/eller tværsektorielt samarbejde med kommunen.
- Drejer sig om sociale, medicinske og/eller psykologiske/psykiatriske problemstilling(er) af mere kompleks karakter.

Henvisningsårsager

- Medicinske problemstillinger
- Psykologiske problemstillinger
- Sociale problemstillinger
- Medicinske og psykologiske problemstillinger
- Medicinske og sociale problemstillinger
- Psykologiske og sociale problemstillinger
- Psykologiske, sociale og medicinske problemstillinger

“Det samlede pakkeforløb”

- Startsamtale
- Gruppeforløb
- Individuelle tilbud
- Slutsamtale
- Bevægelse i vand for gravide

Indsatsen

- **Startsamtale:**

- I hjemmet ved sundhedsplejerske og pædagog
- Skabe relation
- Forventningsafstemning
- Afdækning af problemstillinger og behov afdækkes

Indsatsen

- **Gruppeforløb:**
  - I Forældrehuset
  - 10 gange før fødslen og 2 gange efter fødslen a 2 timers varighed
  - Ved sundhedsplejerske og pædagog eller jordemoder

Indsatsen

- **Individuelle tilbud:**

- Et fast tilbud (6 tilbud før og 2 efter fødslen)
- Efter behov

- **Slutsamtale:**

- I hjemmet eller i forældrehuset ved sundhedsplejerske
- Fortsætte i eksisterende tilbud

Metoder

Intervention ift. målgruppen:

- Forebyggelse & sundhedsfremme
- Brugerinddragelse
- Samtaleorienteret intervention
- Oplevelsesorienteret intervention

Evaluering

- En tværgående evaluering (SST)
- Intern evaluering med ekstern evaluuator

Evaluering

Kvantitativ og kvalitativt:

- Spørgeskema ved start og slut
- Fokusgruppeinterview ved slut
- Interview:
  - Deltagerne
  - Fagpersonale
  - Projektleder
  - Projektejer

Intern evaluering- ekstern evaluuator

- Har vi nået målet?

"Det er et fantastisk projekt, og det er vigtigt at videreføre det"

"Det har været en succes for de gravide"

Udfordringerne

- Opsporing
- Fastholdelse
- Frafald
- Tidspunkt
- Placering af tilbuddet

Effekten

For deltagerne:

- Tryghed
- Viden
- Redskaber

For kommunen/sygehuset:

- Færre underretningsbreve

Årsager til succes

- Meget mere information end sædvanligt tilbud
- Man kommer i dybden
- Tryghed i, at informationen er vurderet af fagpersoner
- Godt med udleveret materiale
- Afveksling mellem dialog, video og hands-on erfaring
- God kontakt til fagpersonalet
- Andre deltagers erfaringer og spørgsmål
- Små hold med åben, positiv og intim dialog med personalet
- Fysiske rammer – ikke institutionsagtig

Samarbejde og organisering

- Vanskeligt i starten, men er blevet godt
- Etableret kommunikationskanaler mellem faggrupperne
- Respekt for hinandens faglighed
- Læring af de andre fag
- Tværfagligt samarbejde øger kvaliteten

Erfaringer

- Forældre har en afgørende og central rolle ift. at øge barnets sundhed og trivsel
- En sundhedsfremmende intervention til sårbare gravide kræver ægte involvering og deltagelse med udgangspunkt i deres:
  - Eget sundhedsbegreb,
  - Determinanter
  - Fremtid
  - Hverdagsliv
- Først her fremmes ejerskab, empowerment og handlekapacitet

Sundhed fremmes der hvor folk lever!

(Ottawa-charteret, 1986)

Pernille Gudbjerg

Projektleder og udviklingssundhedsplejerske

pgub@sonderborg.dk

Sønderborg

Danmark

Sønderborg